

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120207887
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4120207887.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobkyne: Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX K., proti žalovanému: Wechter Business, s.r.o., Sokolovská 428/130, Karlín 180 00 Praha, IČO: 01963732, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu K. zo dňa 2. decembra 2020 pod č.k.8 Csp 35/2020-43 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že úver poskytnutý žalobkyni, ako dlžníčke, na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 03.07.2009 je bezúročný a bez poplatkov. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa nemá právo na náhradu trov konania. V dôvodoch písomného rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 03.07.2009 (ďalej len „zmluva“), uzatvorený medzi žalobkyňou a predchodcom žalovaného je bezúročný a bez poplatkov. Mala za to, že zmluva nespĺňa zákonné náležitosti spotrebiteľských úverových zmlúv platné ku dňu uzavretia zmluvy s poukazom na § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

1.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 03.07.2009 bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 500 eur, ktorý mala splatiť v 12-tich mesačných splátkach po 78,75 eura. Výška poplatku za úver bola 445 eur a celková čiastka, ktorú musela zaplatiť bola 945 eur. Na daný skutkový stav aplikoval ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 501 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 03.07.2009, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 03.07.2009, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 03.07.2009, § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov účinného k 03.07.2009, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov účinného k 03.07.2009, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov účinného k 03.07.2009, § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov v znení účinnom 03.07.2009, § 7a ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov účinného k 03.07.2009, § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch - prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1.1.2008, § 8ab ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 písm. b) vyhlášky Ministerstva financií SR č. 660/2007 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery účinnej od 1.1.2008, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1 OZ, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z., § 4 ods. 6, 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP a uviedol, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu,

na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka platné v čase uzavretia zmluvy. Skúmal, či na podanej žalobe má žalobkyňa naliehavý právny záujem. Dospel k záveru, že má naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Jej postavenie ako spotrebiteľa (slabšej zmluvnej strany, ktorej špecifické postavenie osvedčuje najmä právna úprava v komunitárnom práve), je neisté. Jej majetková sféra je v ohrození z neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný svojím jednostranným rozhodnutím. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcimi z § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

1.3. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 03.07.2009 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX. Uzavretím zmluvy založili spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré treba aplikovať právny režim zák. č. 258/2001 Z. z. a ust. § 52 a nasl. OZ. Z obsahu zmluvy je nepochybné jej štruktúrovanie na časť I. - Zmluvné strany a časť II. - Predmet zmluvy. Označenie týchto častí pri gramatickom výklade potvrdzuje záver, že výsledok kontraktácie sporových strán je vyjadrený v časti II, ktorá definuje jednotlivé parametre úveru - výšku úveru, počet splátok, výšku splátky, celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť. Preto skúmal, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti vymedzené ustanovením § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy. Za dôvodné považoval námietky žalobkyne smerujúce k neprijateľnosti zmluvných podmienok, a to: Dohoda o zrážkach zo mzdy (bod 10 VOP), Rozhodcovská doložka (bod 13 VOP), Zmluvná pokuta vo výške 0,25 % denne z nesplatennej časti úveru a 0,5 % z výšky úveru (bod 17 VOP), ako aj absencie náležitosti zmluvy, najmä údaj o RPMN, čím v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX došlo k tomu, že dotknuté úvery sú bezúročné a bez poplatkov zmysle § 4 ods. 2 písm. h), j) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Preto podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu.

1.4. V ďalšej časti zdôvodnil rozhodnutie v zamietajúcej časti primeraného finančného zadostučinenia vo výške 200 eur, ktorý žalobkyňa žiadnym spôsobom nezodôvodnila. V konaní nebolo preukázané, že by zo strany žalovaného došlo voči žalobkyni k porušeniu jej práv alebo povinností žalovaného upravených zákonom o ochrane spotrebiteľa či inými právnymi predpismi, ktoré by bolo spôsobilé privodiť žalobkyni ako spotrebiteľke ujmu.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 CSP, podľa ktorého nárok na náhradu trov vznikol žalobkyni ako plne úspešnej strane sporu. Nakoľko však žalobkyni v konaní nijaké trovy nevznikli, žiadne jej nevyplývali ani zo spisu a žiadne si žalobkyňa ani neuplatnila, jej ich náhradu nepriznal.

2. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku. Namietal, že žalobkyňa v článku II bode 7 zmluvy prehlásila, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté v rámci predmetu podnikateľskej činnosti a úver jej bol poskytnutý na tento účel. V zmluve bola dojednaná odplata za poskytnutie úveru vo výške 445 eur, čo je v prepočte 89%. Považoval toto dojednanie za neprimerane vysoké, preto si neuplatňoval 89% úrok z úveru, ale len časť z dojednanej odplaty v sume 30%, čo je v súlade s nariadením č. 238/2008 Z.z. ako maximálnej výšky odplaty spotrebiteľského úveru vypočítanej podľa údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2009, ktorým sa stanovuje výška, ktorá nesmie prevýšiť odplatu za poskytnutie úverov v období od 16.05.2009 do 15.08.2009. Jej výška nesmie byť viac ako 77,76% (4 - násobok váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov). Dňa 04.05.2012 bola medzi jeho právnym predchodcom a žalobkyňou uzavretá dohoda o urovaní záväzku, na základe ktorej bol dňa 27.08.2014 Okresným súdom Nitra vydaný platobný rozkaz sp.z. 9Ro/294/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.12.2014. Predložil platobný rozkaz a upovedomenie o začatí exekučného konania. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd žalobu zamietol alebo vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa podala písomné vyjadrenie k odvolaniu. Uviedla, že nespĺňa náležitosti § 127 ods. 1, 2 CSP. Zastupujúca osoba A. B. nepreukázala žiadne splnomocnenie na zastupovanie. Opätovne uviedla, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti a podstatnú náležitosť- RPMN. Preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Citovala z rozhodnutí KS v Žiline 11Co 80/2018, 11Co 502/2014, KS v Košiciach 3Co 352/2018, Okresného súdu Malacky sp.zn. 5C 477/2014. V závere uviedla, že peniaze jej neboli poskytnuté na podnikanie. Živnosť mala zrušenú od 19.01.2005. V čase uzavretia zmluvy bola na invalidnom dôchodku a je doposiaľ. Nie je zamestnaná. Žalovaný nepreukázal uznanie dlhu. Žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaný podal vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne. Uviedol, že žalobkyňa mala od počiatku úmysel finančné prostriedky nevrátiť, doposiaľ od poskytnutia úveru nevrátila ani poskytnutú sumu. Doložil zmluvu o urovaní zo 04.05.2012.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti týkajúcej sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

7. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

10. Procesné podmienky stanovené v ustanovení § 161 CSP predstavujú procesné predpoklady pre rozhodnutie súdu. Sú to vlastnosti, ktorú musia byť splnené, aby sa dosiahol cieľ civilného konania. Medzi procesné podmienky konania sa zaraďuje aj prekážka rozhodnutej veci vymedzená v ustanovení § 230 CSP. Prekážka rozhodnutej veci sa vzťahuje aj na rozhodnutie vydané v inom ako civilnom konaní, napríklad v adhéznom trestnom konaní. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej moci v každom štádiu konania. Jej následkom je vždy zastavenie konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom návrhu vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak).

11. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa uzavrela úverovú zmluvu so spoločnosťou Benefit Invest s.r.o. Trenčín, IČO: 36337617 dňa 03.07.2009. K žalobe pripojila zmluvy o postúpení pohľadávok, z ktorých odvodzovala pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného. Na čl. 19 je zmluva uzavretá medzi postupcom GOLDKREDIT a.s. Praha zastúpená predsedom predstavenstva Petrom Vaškom a postupníkom PEVA s.r.o. Trenčín zastúpenej konateľom spoločnosti V. o postúpení pohľadávok s príslušenstvom zo dňa 31.12.2012. K zmluve nie je pripojená príloha obsahujúca postúpené pohľadávky. Golkredit oznámil žalobkyňi postúpenie pohľadávky listom zo dňa 10. 01. 2013. Na čl. 23 sa nachádza zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi postupcom M.V.partners, s.r.o. Trenčín zastúpenom konateľom Q. B. a postupníkom Golkredit, a.s. zastúpená V. B. zo dňa 10.09.2009. PEVA s.r.o. ako postupca postúpila pohľadávku postupníkovi, žalobcovi zmluvou zo dňa 07.02.2014. Konajúcim za obe spoločnosti bol opätovne konateľ spoločnosti V. B.. Pôvodný veriteľ Benefit Invest, s.r.o. bol zapísaný v obchodnom registri do 08.09.2009 a od 09.09.2009 pod obchodným názvom M.V.partners, s.r.o.. Žalobkyňa preukázala pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného.

12. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na preukázaní naliehavého právneho záujmu na danom určení. Žaloba na plnenie konzumuje (v sebe zahŕňa) aj určovací žalobný nárok. Rozsudok o žalobe na plnenie (vyhovujúci, ako aj zamietajúci) je pre určovací žalobu prekážkou rei iudicatae. Odvolací súd zaoberajúc sa dôvodmi odvolania žalovaného, skúmajúc podmienky konania dospel k záveru, že súd prvej inštancie nemal zlustrovaný spis (z obsahu pečiatky vyplýva, že nepredchádza konaniu žiadne konanie) a v čase rozhodovania nemal vedomosť o právoplatne skončenej veci strán sporu. Odvolací súd si zabezpečil spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Ro 294/2014 z obsahu ktorého vyplýva, že žalobkyňa bola zaviazaná zaplatiť platobným rozkazom zo dňa 27.08.2014 pod č.k. 9Ro 294/2014-29 žalovanému sumu 1970 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 1970 eur od 11.11.2012 do zaplataenia a trovy konania. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 16.12.2014. Žalobkyňa nepodala voči nemu odpor. Strany sporu uzavreli dohodu o urovnaní 04.05.2012, ktorou sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť dlžnú sumu 1 980 eur v splátkach, pretože povinnosti vyplývajúce zo zmluvy neplnila od roku 2010.

Za daného stavu, kedy bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím súdu o plnení žalobkyne je potrebné posúdiť, či konaniu nebráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci, čomu súd prvej inštancie vôbec nevenoval pozornosť. Kladné rozhodnutie, ktoré vo veci vydal, nemôže znegovať právoplatné rozhodnutie na plnenie, ku ktorému bola žalobkyňa zaviazaná. Aj keď sa domáha ochrany svojich práv ako spotrebiteľka, jej ochrana nemôže byť bezmedzná. Mala možnosť riadneho opravného prostriedku proti platobnému rozkazu.

Súd prvej inštancie okrem neskúmania podmienok konania (čo je jeho prvoradou povinnosťou) rozhodnutie nedostatočne zdôvodnil, obmedzil sa len na citáciu zákonov, ale prečo dospel k záveru o neprijateľných zmluvných podmienkach v časti dohody o zrážkach zo mzdy, zmluvnej pokute nie je možné z obsahu rozhodnutia zistiť. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude vyporiadať sa s právoplatne rozhodnutou vecou a žalobou žalobkyne. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).